

بیانیه به مناسبت بیست و یکمین سالگرد تأسیس نهضت آزادی ایران

و كذلك جعلناكم امه وسطا لتكونوا شهداء على الناس و يكون الرسول عليكم شهيدا^۱

(بقره/۱۴۳)

هموطنان عزیز - برادران و خواهران:

بیست و یکسال پیش در اردیبهشت ۱۳۴۰ جمعی از مسلمانان متعهد و مبارز که سال‌هایی از عمر خود را در راه معرفی اسلام به نسل جوان و مقابله با ظلم و استبداد و استعمار گذرانیده و در مبارزاتی که به وسیله سازمان نهضت مقاومت ملی بعد از کودتای ننگین ۲۸ مرداد آغاز شده بود تجربه آموخته بودند تأسیس نهضت آزادی ایران را اعلام کردند.

نهضت آزادی ایران یکی از قدیمی‌ترین سازمان‌های سیاسی کشور است که بر اساس جهان‌بینی توحیدی و ایدئولوژی اسلامی و در جهت ایجاد حکومت و جامعه اسلامی تأسیس یافت.

موضع‌گیری‌های نهضت در برابر استبداد پهلوی و استعمار خارجی، از همان آغاز، شدیدترین حملات و اتهامات را به سوی آن روانه ساخت و به زودی سران و فعالین نهضت دستگیر و در دادگاه‌های نظامی رژیم شاه به زندان‌های طولانی محکوم شدند. علیرغم همه فشارها، مبارزات نهضت در داخل و خارج از کشور ادامه یافت و امکاناتش تا روز سرنگونی رژیم طاغوت صادقانه و خالصانه در خدمت انقلاب قرار گرفت. در آستانه پیروزی انقلاب و در حساس‌ترین و بحرانی‌ترین دوران تاریخ ما، اعضا نهضت از اولین لیبک‌گویان به دعوت امام بوده و مسئولیت‌ها و مأموریت‌های خطیر را پذیرفتند و وظیفه و رسالت خود را در راستای مصالح ملت و مملکت و اسلام دور از حب و بغض‌های فردی و گروهی انجام دادند.

نهضت آزادی ایران به دلیل پیوند و تعهد خدشه‌ناپذیرش به اسلام و ایران و به جرم پایبندی به حرکت در خط شاهد و واسط، همواره مورد حملات دشمنان و گهگاه دوستان نادان بوده است. نقش مؤثر و حساسی که نهضت در ماه‌های قبل و بعد از پیروزی انقلاب در جهت استقرار جمهوری اسلامی ایفا نموده دشمنان انقلاب را چنان برآشفته است که لبه تیز اتهامات و ناسزاهای خود را به سوی نهضت بگردانند.

شاید هیچ فرد، گروه و یا دسته‌ای تا این حد مورد حمله، تهمت، افترا و ناسزاگویی قرار نگرفته باشد،

خصوصاً دوازده ماه گذشته برای نهضت سال سخت و پرفتنه و ابتلایی بوده است.

البته سالی که گذشت برای همه ملت دلیر و رزمنده ما، به مصداق «ولیبونکم بشی من الخوف والجوع و

نقص من الاموال والانسف والثمرات»^۲ بوته آزمایشی بود. هم‌میهنان ما با انواع مشکلات مانند جنگ تحمیلی

۱. بقره/۱۴۳- ما همچنان شما را به آیین اسلام هدایت کردیم و به اخلاق معتدل و سیرت نیکو بیاراستیم تا گواه مردم باشید و

سایر ملل نیکی و درستی را از شما بیاموزند چنانچه پیغمبر(ص) گواه شما و آموزگار شما بود.

۲ بقره/۱۵۵- همانا شما را به عواملی همچون ترس، گرسنگی، کمبود در ثروت و افراد و محصولات بیازماییم.

رژیم صدام، عدم امنیت، محاصره اقتصادی، کمبود مواد غذایی و سایر نیازهای اولیه، توطئه‌های پیاپی ضد انقلاب، شهادت عزیزان و... روبرو بوده و با شکیبایی قهرمانانه خود در برابر این مشکلات ایستادگی کرده به دریافت بشارت الهی مفتخر شدند. فداکاری و شجاعت کم نظیر جانبازان راه انقلاب در جبهه‌های جنوب و غرب، پشتیبانی و ایثار مردم در پشت جبهه‌ها و بالاخره ایمان و توکل رهبری انقلاب دوست و دشمن را به اعجاب وادار ساخت. در این سال کشتی جمهوری نوپای ما دچار طوفان‌های شدیدی گشت که در تاریخ کشورها و حتی انقلابات کم نظیر بود. طوفان‌هایی که هر یک به تنهایی می‌توانست کشوری را ویران سازد ولی به فضل خدا و الطاف خفیه‌اش ملت ما با کمال قدرت این طوفان‌ها را پشت سر گذاشته به راه پر افتخار خود ادامه داد.

نهضت آزادی ایران به عنوان بخشی از اقیانوس خروشان مردم در این آزمایش‌ها شرکت و حضور داشت. سازمان‌هایی که بخواهند نقش شاهد و واسط داشته و در لابلای این طوفان‌ها دچار هیجان و التهاب زودگذر نشده و به اصول و اعتقادات خود همچنان پایبند بمانند ناچارند سیلی امواج را به جان بخرند و از جانبازی در پای اصول و اعتقادات خود نهراسند. از گزاندیشی دوستان نادان و زشت‌خویی دشمنان دانا دچار وحشت نشوند. کوشش کنند که اگر در میان این دو سنگ آسیا خورد می‌شوند باز هم نقش شاهد و واسط و اصلاح و رأفت داشته به دوستان نادان هشدار دهند و از چهره دشمنان دانا نقاب فرو کشند. نهضت در برابر حوادث طوفانی سالی که گذشت این نقش را داشته و هر جا لازم دیده است بی پروا با توجه به اصول مورد اعتقاد خود عمل کرده است. کارنامه سال گذشته نهضت و ارزیابی موضعی که اتخاذ کرده است بیانگر این واقعیت می‌باشد.

نهضت و قانون اساسی

نهضت آزادی در مرامنامه، خط‌مشی، قطعنامه‌ها و بیانیه‌های خود مکرر اعلام داشته است که قانونی اساسی جمهوری اسلامی را خونبهای شهیدان انقلاب و سند معتبر پایه استوار وحدت ملت و قوام نظام جمهوری اعلام کرده و «قبول و اجرای برخی از اصول و نفی و انکار برخی اصول دیگر و تخطی از آنها از جانب هر کس و هر مقامی و یا گروهی نامحکوم و مطرود»^۱ می‌شمرد. بر این اساس نهضت در سخت‌ترین شرایط و مسموم‌ترین جوها دلیرانه از قانون اساسی جمهوری دفاع کرده و در این راه آماج حملات دوستان نادان و دشمنان دانا قرار گرفته است. اگر ما بر لزوم آزادی عقیده و بیان اصرار می‌ورزیم برای آن است که مردم بتوانند از قانون اساسی و آزادی دفاع کرده و اشتباهات و استتباطات غلط و کارهای خانه خراب کن را بطور معقول و منطقی تذکر داده در سازندگی کشور شرکت کنند.

نهضت و مقام رهبری

نهضت آزادی ایرام امام خمینی را رهبر و پایه‌گذار جمهوری اسلامی می‌داند. و حضور و رهبری امام را از عوامل اصلی پیروزی ملت در نبرد علیه ارتش متجاوز رژیم بعثی عراق و خنثی ساختن توطئه‌های ضد انقلاب و مقابله با طوفان‌ها و حفظ انسجام و یکپارچگی کشور می‌داند. ما ضمن احترام به مقام رهبری بر اساس حقوق والی بر مردم (نهج‌البلاغه، خطبه ۲۱۴) خود را موظف و شرعاً مسئول می‌دانیم که

---

۱. نقل از قطعنامه کنگره سردار شهید اسلام دکتر چمران مصوبه آبان ماه ۱۳۶۰.

آنچه در صلاح اسلام، ملت و انقلاب بدانیم به طریق مقتضی توصیه به حق نموده تذکر دهیم. حال اگر این تذکرات موجب خشم و بهانه دشمنی و تهمت گشته و مشکلاتی برای نهضت فراهم آمده است این بهایی است که هر امت شاهد و واسط در راه انجام وظیفه پرداخت می‌کند.

با آن که نهضت بارها قبول رهبری امام را اعلام کرده است معذالک گروههایی که تنها خط ضد امپریالیستی را پسندیده و خدا و اسلام و انقلاب اسلامی را نپذیرفته‌اند و همچنین گروههای دیگری که اسلام را در طرز تفکر خود خلاصه می‌کنند، نهضت را به عدم قبول مقام رهبری متهم می‌سازند و در این راه هدفی جز کوبیدن خط شاهد و واسط و مسلمانان با سابقه و آزمایش داده را ندارند.

نهضت و دولت

نهضت حمایت از مسئولین قوای سه‌گانه (مقننه - مجریه - قضاییه) را در گرو عملکرد قانونی و کوشش آنان را در جهت حفظ و تداوم انقلاب دانسته و در عین حال مسئولین را در موارد انحصارطلبی اتخاذ سیاست دفع و ایجاد جو و تضاد و تهمت و افترا، تخطی از قوانین کشور، عدم برنامه‌ریزی اساسی و علمی برای سازندگی، عدم امنیت قضایی، شغلی، سیاسی و اجتماعی قابل انتقاد شمرده و به همین دلیل مورد بی‌مهری دست‌اندرکاران سیاست کشور قرار گرفته است.

نهضت آزادی ایران ضمن اعلام وفاداری به نظام جمهوری اسلامی معتقد است که تذکر، توصیه به حق و انتقاد سازنده از طرف کسانی که به حفظ نظام جمهوری اسلامی و اجرای همه جانبه قانون اساسی متعهد هستند برای رشد و شکوفایی این جمهوری ضروری است و بر این اساس، از ذکر انتقادات مقتضی و تذکرات لازم خودداری نکرده است ولی متأسفانه عکس‌العمل این رویه در جو موجود بستن زبان نهضت (عدم موافقت با درخواست روزنامه ارگان نهضت و توقیف روزنامه میزان که بیانیه‌های نهضت را درج می‌کرد)، یورش به دفتر نهضت، تهدید، اهانت و تهمت به سران نهضت، جلوگیری از چاپ نشریات نهضتی، عدم چاپ پاسخ نهضت در روزنامه‌های وابسته به دستگاه حاکم و بالاخره حمله به نهضت در صدا و سیمای جمهوری اسلامی بوده است. تأسف انگیز است که در برخی از نمازهای جمعه نیز به جای عمل به فرمان خدا و شتافتن به ذکر وی (فاسعوا الی ذکر الله)^۱ به سب و لعن سران نهضت می‌شتابند، تأسف‌آورتر است که مسلمانان جو زده در برابر این کار خلاف شرع عکس‌العمل مناسبی نشان نمی‌دهند.

نهضت و جنگ تحمیلی

نهضت آزادی جنگ تحمیلی رژیم دست‌نشانده عراق را محکوم کرده و عمیق‌ترین احترامات خود را برای رزمندگان جبهه‌های جنوب و غرب ابراز داشته و خون شهیدان را مهمترین ضامن دفاع از میهن اسلامی شمرده است.

نهضت و سیاست خارجی

نهضت آزادی پایبندی خود را به سیاست نه شرقی و نه غربی و اعتقاد به موازنه منفی را بارها اعلام کرده و دادن هر گونه امتیاز به امریکای جهانخوار یا روسیه تجاوزگر یا سایر قدرتها را محکوم نموده است و بر این پایه است که مورد حملات ناجوانمردانه طرفداران شرق و غرب قرار گرفته است.

---

۱. جمعه/۱۰ - بشتابید به سوی ذکر خدا.

نهضت و احزاب سیاسی

نهضت آزادی ضمن اعتقاد به لزوم وجود احزاب سیاسی یا مرام‌های مختلف و آزادی فعالیت قانونی آنها، رویه‌های افراطی دور از اسلام، افکار انحرافی و التقاطی احزاب و جمعیت‌ها و سازمان‌هایی را که آلودگی و شرک را در اسلام وارد نموده‌اند و یا مشی براندازی جمهوری اسلامی ایران را اتخاذ کرده‌اند و همچنین احزاب و گروه‌های الحادی دیگری را که منکر وجود خدا و رسالت انبیاء بوده و مبلغ سیاست‌های بیگانه هستند شدیداً محکوم و مطرود شمرده است. بر این پایه، نهضت طی سال گذشته، توطئه‌ها و ترورهای ضد انقلاب را که هدفی جز براندازی جمهوری اسلامی نداشته‌اند، از جانب هر دسته و هر گروه محکوم نموده است.

نهضت و اتهامات

طرفداری از قانون اساسی و احترام به نهادهای پیش‌بینی شده در آن از جرایم نهضت آزادی شمرده شده و رسانه‌های عمومی نهضت را به اتهام طرفداری از اولین رئیس جمهور منتخب مردم و مورد تأیید امام، مورد حمله قرار می‌دهند. واقعیت این است که نهضت آقای بنی‌صدر را به عنوان نماینده نهادی از جمهوری اسلامی (ریاست جمهوری) تلقی کرده و احترام به وی را (تا زمانی که بفرموده امام در دل‌های فرد فرد ملت جا داشته است) احترام به قانونی اساسی می‌دانست.

پایبندی همه جانبه نهضت آزادی به سیاست نه شرقی و نه غربی بر طرفداران سیاست آمریکای متکاثر جهانخوار و روسیه تجاوزگر خوش نیامده است و شگفت‌انگیز نیست که هم رادیوهای صدای بختیار، اسراییل و هم صدای ملی (حزب توده) هماهنگ نهضت را مورد حمله قرار می‌دهند. نشریات گروه‌های مارکسیستی الحادی حزب توده، چریک‌ها، پیکاری‌ها و ... و مصاحبات سران این گروه‌ها آکنده از فحش، دشنام و افترا به نهضت است.

با آن که نهضت بارها تبری خود را از گروه‌ها و مقاماتی که علیه نظام جمهوری توطئه می‌کنند و یا قصد براندازی این نظام را دارند اعلام کرده و مواضع التقاطی این گروه‌ها را محکوم نموده است، باز هم دشمنان دانا و دوستان نادان، حمایت نهضت از حقوق و آزادی‌هایی را که قانون اساسی برای همه افراد تضمین نموده است خوش نداشته و به منظور از بین بردن آزادی‌ها و زیر پا گذاشتن قانونی اساسی نهضت را به طرفداری از این گروه‌ها متهم می‌سازند. در حالی که نهضت آزادی ضمن محکوم ساختن این گروه‌ها معتقد است به موجب فرمان الهی که «ولایجرمنکم شئنئان قوم علی الا تعدلوا اعدلوا هو اقرب للتعوی»^۱ عدالت را حتی درباره دشمنان نیز باید رعایت کرد و این صرفاً از تعهد نهضت در حفظ معیارها و ارزش‌های اسلامی سرچشمه می‌گیرد.

کوتاه سخن، نهضت آزادی ایران همگام با ملت غیور ایران سال پر فراز و نشیبی را پشت سر گذاشته و محدودیت‌هایی بیشتر را تجربه کرده و به راستی به ترس و گرسنگی و کمبود افراد و اموال آزمایش شده است.

---

۱. مائده/۸ - شما را نباید عداوت گروهی بر آن دارد که از طریق عدل بیرون روید، عدالت کنید که عدل به تقوی نزدیکتر از هر عمل است.

دعا و امید نهضت آن است که از این آزمایش با سربلندی بیرون آمده و دور از التهابات و جوسازی‌ها نقش شاهد و واسط خود را ایفا کند. درست است که روزبه‌روز سختگیری‌ها علیه نهضت زیادتر شده و حلقه تضییقات تنگتر می‌شود ولی وظیفه ماست که با توکل به ذات لایزال و با ایمان به حقانیت راه اسلام به تلاش خود ادامه داده و با تکیه بر صبر و تقوی دست نیایش به درگاه الهی برآوریم که «ربنا افرغ علینا صبورا و ثبت اقدامنا و انصرنا علی القوم الکافرین»^۱.

نهضت آزادی ایران در بیست و یکمین سال تأسیس خود یاد برادران و یاران از دست رفته و به خدا پیوسته، رحیم عطایی، دکتر علی شریعتی، مجاهد نستوه آیت‌الله طالقانی و سردار رشید اسلام شهید دکتر مصطفی چمران را گرامی داشته به روان آنان درود می‌فرستد.

ربنا اغفر لنا و لاخواننا الذین سبقونا بالایمان ولا تجعل فی قلوبنا غلا للذین آمنوا ربنا انک رؤف رحیم^۲

نهضت آزادی ایران

۶۱/۲/۲۵

---

۱. بقره/۲۵۰- پروردگارا به ما صبر و استواری بخش و ما را ثابت قدم دار و بر شکست کافران یاری فرما.

۲. حشر/۱۰- خدایا ما و برادران ما را که در ایمان پیشی گرفتند بیامرز و در دل‌های ما از مؤمنان کینه‌ای قرار مده به درستی که تو مهربان و رحیمی.